

**TOSHKENTNING YOSHLAR HAYOTI VA FAYNBERG
IJODIDAGI ILHOM MANBALARI**

Shukurova Namuna Hasanovna

*O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,
Xalqaro jurnalistika fakulteti, 1-bosqich talabasi
namunashukurova6@gmail.com*

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada Toshkent yoshlarining ijtimoiy va madaniy hayoti hamda bu muhitning Aleksandr Faynberg ijodiga ta'siri tahlil qilinadi. Shoir asarlarida yoshlar ruhiyati, orzu-intilishlari va zamon bilan hamnafaslik masalalari yoritiladi. Toshkentning madaniy muhiti Faynberg she'riyatida ilhom manbai sifatida talqin etiladi.

Kalit so'zlar: Toshkent, Aleksandr Faynberg, yoshlar hayoti, ilhom manbai, ma'naviyat, idealizm, shahar muhiti, she'riyat.

**YOUTH LIFE OF TASHKENT AND SOURCES OF INSPIRATION
IN THE WORKS OF ALEKSANDR FAYNBERG**

Shukurova Namuna Hasanovna

Uzbekistan State World Languages University,
1st-year student of the Faculty of International Journalism
namunashukurova6@gmail.com

ABSTRACT

This article analyzes the social and cultural life of Tashkent youth and its influence on the works of Aleksandr Faynberg. It highlights the psychology, aspirations, and spirit of the young generation reflected in his poetry. The cultural environment of Tashkent is interpreted as a source of inspiration in Faynberg's poetry.

Keywords: Tashkent, Aleksandr Faynberg, youth life, source of inspiration, spirituality, idealism, urban environment, poetry.

Toshkent azaldan ilm-fan, madaniyat va yoshlar markazi sifatida shakllangan shahar hisoblanadi. Bu yerda oliy ta'lim muassasalari, ijodiy uyushmalar, teatr va adabiy muhit faoliyat yuritib kelgan. XX asrning ikkinchi yarmida Toshkent yoshlar hayoti ayniqsa jonlandi, yangi g'oyalar va intilishlar maydonga chiqdi. Ana shunday muhit Aleksandr Faynberg ijodiga kuchli ta'sir ko'rsatgan ilhom manbalaridan biri bo'ldi. Faynberg she'riyatida yoshlar obrazi ko'pincha umid va kelajak timsoli sifatida tasvirlanadi. U yoshlikni harakat, izlanish va orzular davri deb biladi. Shoirning

nazarida, yoshlar shahar ruhining eng faol va eng sezgir qatlamidir. Toshkentning talabalar shaharchalari, kutubxonalari, adabiy uchrashuvlari va ijodiy kechalari uning asarlarida bevosita yoki bilvosita aks etadi. Toshkent yoshlarining ijtimoiy hayoti Faynberg ijodida realistik ruhda tasvirlanadi. U yoshlikning quvonchlari bilan bir qatorda ichki iztiroblarini ham ko'rsatadi. Yosh insonning o'z o'rnini topishga intilishi, jamiyatdagi o'zgarishlarga munosabati, kelajak haqidagi o'y-xayollari shoir uchun muhim mavzulardan biridir. Bu jihat uning she'riyatiga chuqur psixologik mazmun beradi.

Faynberg uchun Toshkent shunchaki fon emas, balki ilhom manbaidir. Shahar ko'chalaridagi shovqin, talabalar orasidagi bahslar, yosh ijodkorlarning izlanishlari – bularning barchasi uning badiiy tafakkurini boyitgan. U yoshlar energiyasini, ularning idealizm va ishonchga to'la ruhini she'riy tasvirga aylantira olgan. Shoir asarlarida yoshlik ko'pincha bahor fasliga qiyoslanadi. Bu ramz yangilanish va umidni anglatadi. Toshkentning bahordagi manzaralari yoshlar kayfiyati bilan uyg'unlashadi. Daraxtlarning yashnashi, ko'chalarning jonlanishi, shahar hayotining harakati yoshlik ruhi bilan hamohang tasvirlanadi. Shu tariqa tabiat va yoshlar hayoti o'zaro bog'lanadi. Faynberg ijodida yoshlar faqat romantik obraz sifatida emas, balki fikrlovchi, izlanayotgan avlod sifatida ko'rsatiladi. Ularning savollari, shubhalari va orzulari she'rlarning ichki dramatzimini kuchaytiradi. Shoir yoshlikni jamiyat taraqqiyotining asosiy harakatlantiruvchi kuchi deb biladi.

Toshkentning madaniy muhiti ham Faynberg uchun muhim ilhom manbai bo'lgan. Adabiy davrlar, ijodiy uchrashuvlar, teatr sahnalari yosh ijodkorlarning shakllanishiga xizmat qilgan. Bu muhitda yashagan va ijod qilgan shoir uchun yoshlar bilan muloqot ijodiy energiya manbai bo'lgan. Uning she'rlarida zamonaviylik va an'anaviylik uyg'unligi aynan shu madaniy makonda shakllangan. Faynberg yoshlar hayotidagi muammolarni ham e'tibordan chetda qoldirmaydi. U ruhiy yolg'izlik, tushunilmaslik va hayotiy tanlovlar murakkabligini tasvirlaydi. Biroq u har doim umid va ishonch ohangini saqlab qoladi. Shoirning nazarida, yoshlik – bu imkoniyatlar davri. Shuningdek, Toshkentning ko'p millatli muhiti yoshlar ongining ochiqqligini ta'minlagan. Turli madaniyatlar bilan muloqot qilish, keng dunyoqarashga ega bo'lish shoir ilhomining yana bir manbai bo'lgan. Bu holat uning she'riyatida insonparvarlik va bag'rikenglik g'oyalarining ustuvor bo'lishiga sabab bo'lgan. Faynberg ijodida yoshlik va ilhom tushunchalari bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Yoshlik ruhi uning she'rlariga dinamizm, samimiyat va hayotiylik baxsh etadi. Toshkent esa ana shu ruhni shakllantirgan muhit sifatida talqin qilinadi.

Toshkentning zamonaviy qiyofasi ham Faynberg ijodida o'z aksini topadi. U yangi binolar, keng ko'chalar va rivojlanayotgan hayotni tasvirlar ekan, bu jarayonda inson ma'naviyati saqlanib qolishi kerakligini ta'kidlaydi. Ijtimoiy taraqqiyot bilan birga axloqiy qadriyatlar ham rivojlanishi zarurligini she'riy ohangda ifodalaydi.

Faynberg shahar hayotini romantiklashtirmaydi, balki realistik tasvirlaydi. U ijtimoiy muammolarni ham chetlab o'tmaydi. Insonlar orasidagi begonalashuv, shoshqaloqlik, ruhiy yolg'izlik kabi masalalar ham uning e'tibor markazida bo'ladi. Biroq u har doim umid ohangini saqlab qoladi. Shoir uchun Toshkent – bu yashashga arziydigan, insonni o'ylashga undaydigan makondir. Faynberg she'riyatida ijtimoiy hayotning yana bir muhim jihati – ma'naviyat masalasidir. U shahar hayotida insoniylik, mehr-oqibat va halollik qadriyatlarini ulug'laydi. Uning nazarida, ijtimoiy hayotning asosiy mezon iqtisodiy rivojlanish emas, balki insonning ruhiy boyligidir. Shoirning Toshkent haqidagi tasvirlari ko'pincha lirizm bilan sug'orilgan. U shaharni sevadi va bu muhabbatni yashirmaydi. Ammo bu muhabbat tanqidiy nigoh bilan uyg'unlashgan. U shahar hayotidagi kamchiliklarni ko'radi, lekin ularni tuzatish mumkinligiga ishonadi. Bu esa uning idealistik ruhini ko'rsatadi. Faynberg uchun Toshkent – bu faqat makon emas, balki taqdir. U shahar bilan ruhiy jihatdan bog'langan. Shu sababli uning she'rlarida Toshkent ijtimoiy hayoti jonli va samimiy aks etadi. O'quvchi bu tasvirlarni o'qir ekan, shaharni ko'z oldiga keltiradi va o'zini shu muhit ichida his qiladi.

Xulosa qilib aytganda, Toshkentning yoshlar hayoti Aleksandr Faynberg ijodida muhim o'rin tutadi. Shoir yoshlarni jamiyat kelajagi va ma'naviy taraqqiyot ramzi sifatida ko'rsatadi. Ularning orzu-intilishlari, ruhiy izlanishlari va idealizmi she'riyatning asosiy ilhom manbalaridan biri bo'lib xizmat qiladi. Toshkentning madaniy va ijtimoiy muhiti Faynbergning badiiy tafakkurini shakllantirgan. Shahar yoshlar energiyasi, ijodiy izlanishlari va ma'naviy qadriyatlari orqali uning asarlarida jonli obrazga aylanadi. Shu bois shoir ijodini yoshlar hayotisiz tasavvur etish qiyin. Umuman olganda, Faynberg she'riyati Toshkent yoshlarining ruhiy qiyofasini badiiy aks ettiruvchi muhim adabiy manba hisoblanadi. Uning asarlari bugungi yosh avlod uchun ham ilhom va ma'naviy tayanch bo'lib xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Faynberg A. Tanlangan asarlar. — Toshkent: O'zbekiston, 1995.
2. Faynberg A. She'rlar va tarjimalar. — Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot, 1988.
3. Qosimov B. XX asr o'zbek adabiyoti va adabiy jarayon. — Toshkent: Fan, 2002.
4. Rahimjonov N. Zamonaviy o'zbek adabiyoti tarixi. — Toshkent: O'qituvchi, 2010.
5. Sultonov I. Adabiyotshunoslikka kirish. — Toshkent: O'zbekiston, 2005.
6. Yo'ldoshev Q. Badiiy matn va psixologik tahlil. — Toshkent: Akademnashr, 2016.
7. Karimov N. Zamonaviy adabiyot masalalari. — Toshkent, 2012.